

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проекту змін до Стратегії розвитку
Кіровоградської області на 2021-2027 роки

1. Замовник: Кіровоградська обласна військова (державна) адміністрація (департамент економічного розвитку та торгівлі обласної військової (державної) адміністрації).

2. Вид та основні цілі документа державного планування (далі – ДДП), його зв'язок з іншими документами державного планування

Згідно із Законом України "Про стратегічну екологічну оцінку" проект змін до Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки (далі – проект змін до Стратегії-2027) - є документом державного планування (далі – ДДП) та підлягає проведенню стратегічної екологічної оцінки.

Методологічною основою для підготовки змін до проекту Стратегії-2027 є:

- 1) Закони України:
 - "Про місцеві державні адміністрації";
 - "Про місцеве самоврядування в Україні";
 - "Про засади державної регіональної політики" (із змінами), Про стратегічну екологічну оцінку" (із змінами);
- 2) постанови Кабінету Міністрів України:
 - від 05 серпня 2020 року № 695 "Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки" (із змінами);
 - від 04 серпня 2023 року № 816 "Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів" (із змінами);
 - від 15 березня 2024 року № 305 "Деякі питання проведення моніторингу та оцінювання державної регіональної політики" (із змінами);
- 3) наказ Міністерства економіки України від 10 червня 2024 року №14563 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування смартспеціалізації на регіональному рівні".

З метою забезпечення цілісності системи планування регіонального розвитку Стратегія-2027 враховує: положення програмних документів, які діють на державному, регіональному рівнях, екологічної складової та узгоджується із стратегічними цілями, які зокрема, визначені:

Основними засадами (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року, затвердженими Законом України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року";

Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року №695 (із змінами);

Національною доповіддю "Цілі сталого розвитку: Україна", підготовленою та адаптованою для України у вересні 2017 року, та Глобальними цілями сталого розвитку до 2030 року, схваленими 25 вересня 2015 року державами-членами Організації Об'єднаних Націй;

Бюджетною декларацією на 2025-2027 роки, схваленою постановою Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 року №751;

Стратегією національної безпеки України, затвердженою Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020;

Стратегією людського розвитку, затвердженою Указом Президента України від 02 червня 2021 року № 225/2021;

Стратегією демографічного розвитку України на період до 2040 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2024 року № 922-р;

Планом України для реалізації програми Ukraine Facility до 2027 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року № 244-р;

Планом заходів з реалізації Дорожньої карти реформування управління публічними інвестиціями на 2024-2028 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 червня 2024 року №588-р;

Схемою планування території Кіровоградської області, затверженою рішенням обласної ради від 15 лютого 2013 року № 442;

діючими короткостроковими та середньостроковими галузевими регіональними програмами.

Проект змін до Стратегії-2027 визначає стратегічне бачення, місію, 4 стратегічні та 16 операційних цілей, завдання та заходи, виконання яких передбачає координацію спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств та відомств України в області у співпраці з представниками бізнесу, науки та громадськості задля втілення в області до 2027 року єдиної державної політики щодо забезпечення стабільного соціально-економічного стану та створення належних умов для життєдіяльності населення.

Стратегічне бачення: Кіровоградщина – регіон у центрі України зі славетними традиціями, культурною спадщиною, багатими надрами, родючими чорноземами, талановитими і працьовитими людьми, де активно розвиваються аграрне виробництво, харчова промисловість, машинобудування у поєднанні з сучасними індустріями. Тут у пріоритеті: інноваційний розвиток, новітні технології, диверсифікована економіка, сприятливий бізнес-клімат, щасливі та активні люди, що живуть і ефективно працюють у комфортних умовах та безпечному довіллі. Регіон, який креативно і прогресивно рухається у майбутнє, трансформуючись і адаптуючись до змін. Місце, де турбуються про

людей – від народження, про довкілля – у кожному куточку. Досягаємо сталого розвитку в усіх сферах життя.

Місія проєкту змін до Стратегії-2027 полягає у забезпеченні:

1. Розбудуємо новітню економіку за прогресивними технологіями.
2. Інвестуємо у людей: розвиток людського капіталу, підвищення добробуту населення.
3. Працюємо над сталим розвитком кожної громади.
4. Дбайливо використовуємо ресурси, зберігаємо і поліпшуємо екологічне середовище.

Для досягнення розвитку області до рівня, визначеного у стратегічному баченні, визначено 4 стратегічні цілі:

1. "Конкурентоспроможна інноваційно-спрямована економіка, яка розвивається на засадах смарт-спеціалізації";
2. "Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення";
3. "Сталий розвиток усіх територій";
4. "Збереження екосистем та поліпшення екологічної інфраструктури";

Кожна з цих цілей конкретизується в 16 оперативних цілях, реалізація яких буде забезпечуватися шляхом реалізації відповідних завдань, заходів і проєктів регіонального розвитку.

В основу змін до Стратегії - 2027 покладено ключові пріоритети галузевого і регіонального розвитку, визначені як на державному, так і на регіональному рівні, та спрямовані на захист держави, забезпечення сталого людського розвитку, з урахуванням впливу сучасних внутрішніх і зовнішніх ризиків, а саме:

- посилення оборони, обороноздатності, безпекової спроможності;
- зміцнення економічної і фінансової стійкості, зокрема шляхом реалізації відповідних програм підтримки і стимулювання розвитку бізнесу;
- відновлення, збереження та забезпечення належного функціонування об'єктів енергетичної інфраструктури, розвиток альтернативних джерел енергозабезпечення;
- виконання соціальних програм і допомога людям різних груп, підтримка громадян, які опинилися у складних життєвих обставинах;
- реалізація ветеранської політики;
- створення належних безпечних умов для надання якісних, доступних адміністративних і публічних послуг, зокрема послуг освіти, охорони здоров'я та ін. з дотриманням безпекових вимог;
- відбудова зруйнованого, відновлення об'єктів житлової, соціальної, комунальної та логістичної інфраструктури;
- цифрова трансформація, розвиток інформаційних технологій;
- адаптація системи управління регіональним і місцевим розвитком до процедур і кращих практик ЄС.

Проєкт змін до Стратегії-2027 складається із 5 розділів:

основні тенденції та проблеми соціально-економічного розвитку області;
основні чинники і сценарії розвитку області;
стратегічне бачення;
стратегічні цілі розвитку регіону, оперативні цілі та завдання Стратегії;
основні етапи та механізми реалізації Стратегії.

Проект змін до Стратегії-2027 містить:

- 1) аналіз тенденцій соціально-економічного розвитку області, з урахуванням наслідків впливу збройної агресії Російської Федерації, та інших актуальних проблемах, які мають вплив на регіональний розвиток області та охоплює ключові напрями регіонального розвитку;
- 2) основні проблеми на розв'язання, яких спрямовані завдання та заходи проекту змін до Стратегії-2027;
- 4) очікувані результати та індикатори оцінки виконання запланованих до 2027 року завдань та заходів;
- 5) моніторинговий звіт про реалізацію у 2023 році Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки (додаток 1);
- 6) звіт "Відображення економічного та інноваційного потенціалу в Україні –Відредагована система статистичного вимірювання: Кіровоградська область", в якому визначено смартспеціалізацію регіону за методологією, розробленою групою експертів Joint Research Centre (JRC) Європейської комісії у рамках дослідження "Smart specialisation in E&IA countries" (додаток 2);
- 7) перелік індикаторів моніторингу досягнення цілей Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки (додаток 3).

3. Якою мірою ДДП визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів).

Проект змін до Стратегії – 2027 визначає стратегічні, оперативні цілі, завдання та заходи перспективного розвитку Кіровоградської області на період до 2027 року.

Проект змін до Стратегії - 2027 не містить конкретних рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, у тому числі щодо надання документів дозвільного характеру на провадження такої діяльності, конкретних проектів здійснення господарської діяльності і не визначає місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів.

Методологія розроблення та реалізації Стратегії-2027 передбачає розроблення Плану заходів з її реалізації, який включатиме низку конкретних заходів, реалізація яких дозволить досягнути поставлені цілі. Серед них можуть бути проекти, що, відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проектів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

4. Визначення ймовірних наслідків, які можуть мати значний вплив при реалізації ДДП:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

У ході здійснення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації Стратегії-2027, зокрема необхідно оцінити наслідки для таких складових довкілля:

- атмосферне повітря;
- водні ресурси;
- промислові та побутові відходи.
- викиди та стоки;
- земельні ресурси;
- біорізноманіття та рекреаційні зони;
- наслідки для здоров'я населення;

б) для територій з природоохоронним статусом:

У 2024 році в області налічувалося 248 природно-заповідних територій та об'єкти, загальною площею 102,55 тис. га, з них 26 територій та об'єктів, площею 5,9 тис.га, мають статус загальнодержавного значення, решта (222 територій та об'єктів), площею 96,6 тис.га – місцевого значення. Показник заповідності від загальної площі області становить 4,17 %.

У 2024 році площа природно-заповідного фонду місцевого значення області збільшилася на 598,7 га.

Найбільша кількість природно-заповідних територій розташована на території Долинської (22 територій), Онуфріївської (19 територій), Новомиргородської (18 територій) та Великоандрусівської (10 територій) територіальних громад.

Під час здійснення СЕО варто оцінити ймовірні наслідки реалізації Стратегії-2027 на зазначені території та об'єкти природно-заповідного фонду.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

У рамках проведення СЕО проекту змін до Стратегії-2027 не передбачається оцінка транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі, якщо ДДП не буде затверджено:

Зважаючи на комплексність рішень Стратегії-2027, що обумовлюється необхідністю виконання пріоритетних напрямів, завдань і заходів

Стратегії-2027, визначених для різних видів промислово-виробничої, соціальної, рекреаційної, комунікаційної діяльності, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планованих рішень.

При впровадженні заходів Стратегії-2027, порівняно із існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час СЕО:

Для проведення СЕО проєкту змін до Стратегії-2027 буде використана наступна інформація: доповідь про стан навколишнього природного середовища в області; наявна статистична інформація; відомча інформація; інформація, що включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проєкту ДДП; експертні оцінки; інша доступна інформація.

Під час проведення СЕО будуть застосовані такі методи: збір та аналіз інформації про поточний стан, порівняльний аналіз та аналіз тенденцій розвитку відповідної галузі (сфери діяльності); оцінка ймовірних наслідків, проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей та можливого впливу на здоров'я населення.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП.

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством. Так, Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" (далі – Закон) визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища. Цим Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог стосовно:

а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;

є) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

У результаті здійснення СЕО проекту змін до Стратегії-2027 будуть сформовані заходи і рекомендації щодо запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, у тому числі здоров'я населення, які можуть виникнути під час реалізації Стратегії-2027.

Зазначені заходи і рекомендації будуть ґрунтуватися на результатах проведених в рамках СЕО досліджень, та визначатимуться відповідно до вимог Закону України "Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення" і з урахуванням інших чинних нормативно-правових актів щодо охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про СЕО.

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, визначених статтею 11 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

Пропонується така структура Звіту із СЕО:

1. Зміст та основні цілі проекту змін до Стратегії-2027, її зв'язок з іншими документами державного планування.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо проєкт змін до Стратегії-2027 не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються Стратегії-2027, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються ДДП, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки ДДП.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії-2027.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії-2027 для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

10. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої вищезазначеними пунктами, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО проєкту змін до Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки надсилати департаменту економічного розвитку та торгівлі Кіровоградської обласної військової адміністрації на адресу: пл. Героїв Майдану, 1, м.Кропивницький, 25022 або в електронному вигляді на електронну адресу: public@economika.kr-admin.gov.ua.

Строк подання зауважень і пропозицій – 10 (десять) днів з дня оприлюднення даної публікації.

Відповідальна особа: Шевельова Тетяна Василівна (0522) 24-49-38.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту змін до Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки:

Заява про визначення обсягу СЕО проєкту змін до Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки розміщено на офіційному вебсайті Кіровоградської обласної військової адміністрації (розділ "Громадянам", підрозділи "Актуально" та "Консультації з громадськістю" (рубрика "Електронні консультації", підрубрика "Інформаційне повідомлення") та розділ "Корисні посилання").
